

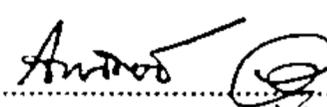
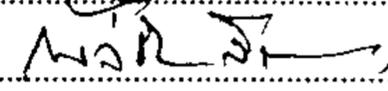
มานิตย์ จุมปา : การยกเลิกและเพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง (WITHDRAWAL AND REVOCATION OF ADMINISTRATIVE ACTS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์, 405 หน้า. ISBN 974-636-001-9

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการยกเลิกและเพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง โดยแยกพิจารณาระหว่างการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองโดยฝ่ายปกครอง และการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองโดยศาล โดยมุ่งที่จะศึกษาถึงหลักเกณฑ์และผลในการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองดังกล่าว

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนที่ประเทศไทยจะมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 การยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองส่วนใหญ่เป็นมาตรการหนึ่งที่กฎหมายให้อำนาจฝ่ายปกครองใช้เพื่อควบคุมให้ผู้รับนิติกรรมทางปกครองปฏิบัติตามกฎหมาย แม้จะมีกฎหมายบางฉบับที่ให้มีการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองเพื่อรักษาไว้ซึ่งหลักความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง หรือเพื่อความผาสุกของประชาชน แต่ก็ไม่ปรากฏชัดเจนว่าฝ่ายปกครองมีหลักเกณฑ์ใดในการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองดังกล่าว และผู้รับนิติกรรมทางปกครองที่ได้รับความเสียหายจะได้รับการคุ้มครองอย่างไร จึงทำให้การรักษาไว้ซึ่งหลักความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง โดยคำนึงถึงหลักความมั่นคงแห่งสิทธิ และหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจที่ผู้รับนิติกรรมทางปกครองมีต่อนิติกรรมทางปกครองว่าชอบด้วยกฎหมาย มีความบกพร่องอยู่ ต่อเมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 จึงมีการบัญญัติหลักเกณฑ์ในการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองไว้ โดยคำนึงถึงหลักกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

ในส่วนของการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองโดยศาลยุติธรรมนั้น พบว่า ด้วยเหตุที่ประเทศไทยยังไม่มีการจัดตั้งศาลปกครองและกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง ศาลยุติธรรมจึงเป็นศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีฟ้องขอให้ยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง และศาลถือว่าการฟ้องขอให้ยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองส่วนใหญ่มาจากฐานละเมิด ในการพิจารณาคดีจึงได้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ ซึ่งโดยลักษณะของคดีละเมิดนั้นมุ่งที่การชดเชยเยียวยาความเสียหาย ในขณะที่คดีฟ้องขอให้ยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองนั้นมุ่งที่จะให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง จึงทำให้ศาลยุติธรรมไม่อาจทำหน้าที่ในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครองได้อย่างเต็มที่ และจากการศึกษาการฟ้องคดีขอให้ยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองในประเทศฝรั่งเศสและเยอรมัน ทำให้เห็นว่าหากประเทศไทยมีการจัดตั้งศาลปกครองและกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งจะมีกระบวนการพิจารณาคดีฟ้องขอให้ยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองโดยเฉพาะ ก็จะทำให้ศาลปกครองทำหน้าที่ในการรักษาตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครองได้อย่างสมบูรณ์

ภาควิชานิติศาสตร์.....
สาขาวิชานิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม